

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ ТРАВМАТОЛОГІЇ, ОРТОПЕДІЇ ТА НЕЙРОХІРУРГІЇ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

І.М.Рубленік, А.Т.Зінченко, В.Л.Васюк, І.С.Олексюк, П.Є.Ковальчук

Постановою РНК Української РСР від 20 жовтня 1944 року започатковано діяльність Чернівецького державного медичного інституту (нині Буковинська державна медична академія). Спочатку заняття з травматології та ортопедії зі студентами проводив хірург за фахом, асистент кафедри госпітальної хірургії А.Д.Гульман.

У 1946 році в Чернівецькому медінституті при кафедрі госпітальної хірургії організовано курс травматології і ортопедії, який очолив доцент А.В.Ага. Заняття проводилися в міській лікарні № 1. Спеціалістів ортопедів-травматологів на той час не було, хворим надавали допомогу загальні хірурги. У зв'язку з цим на базі клініки госпітальної хірургії було створено травматологічне відділення на 25 ліжок. Воно стало організаційним центром ортопедо-травматологічної допомоги в Чернівецькій області, на його базі було розпочато підготовку перших спеціалістів.

Доцент А.В.Ага відіграв велику роль у становленні ортопедо-травматологічної служби на Буковині, будучи обласним ортопедом-травматологом, оскільки більшість фахівців, які почали працювати в нашій області, були його вихованцями. Він проводив велику роботу щодо організації лікування хворих на кістковий туберкульоз. За його участі у 1946 році створено дитяче кістково-туберкульозне відділення на 25 ліжок, відкрито на території області 4 санаторії. У 1956 році при обласному протитуберкульозному диспансері було організовано стаціонар на 75 ліжок для кістково-туберкульозних хворих, в якому широко застосовували хірургічні методи лікування: резекцію великих суглобів, некректомію, операції на хребті.

Разом з доцентом А.В.Агою на базі обласної лікарні працювали асистенти, кандидати медичних наук В.Є.Денисенко та І.М.Рубленік. Наукові дослідження в той час стосувалися питань репаративної регенерації кісткової тканини при ксенотрансплантації, вивчення віддалених результатів оперативного лікування переломів шийки стегнової кістки (А.В.Ага). Асистент В.Є.Денисенко розробив оригінальний пристрій для остеосинтезу шийки стегна, що суттєво покращило результати лікування її переломів, працював над консервуванням кісткових та сухожилкових трансплантатів з метою їх використання при реконструктивних операціях на опорно-руховому апараті. Асистент І.М.Рубленік розробляв методи заглибного та позавогневого компресійного остеосинтезу.

Важливим етапом в історії травматології та ортопедії на Буковині стала організація у вересні 1970 року кафедри травматології, ортопедії та військово-польової хірургії. Очолив її професор П.С.Драчук. На посаду доцента було обрано Г.Є.Дудка, а на посадах асистентів працювали кандидати медичних наук В.Є.Денисенко, І.М.Рубленік, Р.В.Сенютович. Згодом колектив кафедри поповнили кандидати медичних наук П.С.Бородавка (1973) та А.Т.Зінченко (1976). Асистент Р.В.Сенютович продовжив працювати на кафедрі госпітальної хірургії, а нині він очолює кафедру онкології, променевої діагностики та променевої терапії.

Професор П.С.Драчук закінчив з відзнакою Чернівецький державний медичний інститут у 1952 році. Як спеціаліст ортопед-травматолог і як науковець Петро Степанович сформувався

*Професор П.С.Драчук
завідувач кафедри з 1970 по 1985 рр.*

на Донбасі, де був керівником клініки кістково-суглобового туберкульозу, клініки ортопедії і травматології для дорослих Донецького науково-дослідного інституту травматології та ортопедії. В 1961 році захистив кандидатську дисертацію "Переломи кісток таза без пошкодження тазових органів у шахтарів", а в 1968 році – докторську дисертацію "Пошкодження кісток таза". З 1970 по 1985 роки П.С. Драчук працює на посаді завідувача кафедри, а потім на посаді професора кафедри. В 1979 році він нагороджений знаком "Відмінник охорони здоров'я", а в 1983 році йому присвоєно почесне звання "Заслужений працівник вищої школи УРСР".

З організацією кафедри визначився її основний науковий напрямок: експериментальне та клінічне обґрунтування використання нових конструктивних полімерних матеріалів для остеосинтезу та ендопротезування, оптимізація лікування переломів кісток, нові технології заглибного та позавогнищцевого остеосинтезу при переломах кісток та їх наслідках. Цей напрямок кафедра успішно розробляла з Центральним НДІ травматології та ортопедії (Москва).

*Професор І.М.Рубленик
завідувач кафедри з 1985 р.*

З 1986 року кафедру очолює професор І.М.Рубленик. На кафедру прийняті нові асистенти – І.С.Олексюк (1987) та В.Л.Васюк (1991), які нині обіймають посади доцентів. Протягом останніх десяти років кафедру поповнили нові співробітники – асистенти І.М.Циркот (1994), М.В.Гасько (1996), Я.М.Васильчишин (1997), П.Є.Ковальчук (1997), С.В.Білик (1998).

Наукові дослідження кафедри присвячені розробці нових методів лікування переломів, зокрема блокуючого інтрамедулярного метало-полімерного остеосинтезу, накісткового стабільно-функціонального остеосинтезу подвійною деротаційною пластиною. Як наслідок, запропоновано конструкції та інструментарій для проведення інтрамедулярного та накісткового остеосинтезу. В результаті цієї роботи виконані та захищені 2 докторські (І.М.Рубленик, 1985; Г.Є.Дудко, 1990) та 5 кандидатських дисертацій (Я.С.Лезвінський, В.Л.Васюк, В.В.Паладюк, І.М.Циркот, М.В.Гасько), підготовлені до захисту дві кандидатські дисертації (П.Є.Ковальчук, С.В.Білик). Отримано 38 авторських свідоцтв на винаходи, опубліковано понад 350 наукових

Кафедра травматології, ортопедії та нейрохірургії (2004)

Сидять (зліва направо): доц. І.С.Олексюк, доц. А.Т.Зінченко, завідувач кафедри, професор І.М.Рубленик, доц. В.Л.Васюк; стоять: ас. П.Є.Ковальчук, ас. І.М.Циркот, ст.лоб. О.М.Редутова, ас. С.В.Білик, доц. В.Я.Шутка, ас. Я.М.Васильчишин.

праць. Виконали та успішно захистили кандидатські дисертації практичні лікарі: С.І.Білик, І.С.Олексюк, В.Д.Перепічка.

Доцент В.Л.Васюк виконує докторську дисертаційну роботу на тему: "Нові технології в лікуванні переломів кісток кінцівок та їх наслідків", а доцент І.С.Олексюк – "Застосування металополімерного інтрамедулярного блокуючого остеосинтезу у лікуванні переломів кісток та їх наслідків у осіб літнього та старечого віку". Доцентом А.Т.Зінченком впроваджено стабільно-функціональний накістковий остеосинтез подвійною деротатійною пластиною Рубленика, він є автором 125 наукових праць, 72 винаходів та раціоналізаторських пропозицій.

Співробітники кафедри неодноразово стажувалися та працювали в клініках Німеччини, Швеції, Польщі, Лівії.

Розроблені професором І.М.Рублеником технічні засоби та методи блокуючого інтрамедулярного та накісткового металополімерного остеосинтезу отримали визнання в Україні та країнах СНД. Їх впровадження в практику дозволило скоротити терміни непрацездатності хворих з переломами та їх наслідками в 1,5-2 ра-

зи, значно покращити функціональні результати лікування, що послужило приводом для серійного виробництва цих конструкцій.

Професор Г.Є.Дудко розробив та впровадив полімерний ендопротез голівки променевої кістки, полімерно-металічний ендопротез голівки стегнової кістки, який за допомогою штучної зв'язки з'єднується з кульшовою западиною, що дає змогу з перших днів після операції мобілізувати хворих. Ним же запропоновані конструкції для остеосинтезу з полігліколіду – полімерного матеріалу, що розсмоктується в живому організмі. З 1998 року Г.Є.Дудко очолив новостворену кафедру екстремальної і військової медицини, фізичної культури і здоров'я, працюючи одночасно професором кафедри травматології, ортопедії та нейрохірургії.

Кафедра приділяє велику увагу підготовці висококваліфікованих кадрів для роботи в лікувальних закладах міста та області. За період її існування 14 лікарів пройшли підготовку в клінічній ординатурі, понад 30 лікарів навчалися на місячних курсах первинної спеціалізації.

Нині спеціалізовану допомогу населенню області надають 74 лікарі, серед яких 11 співро-